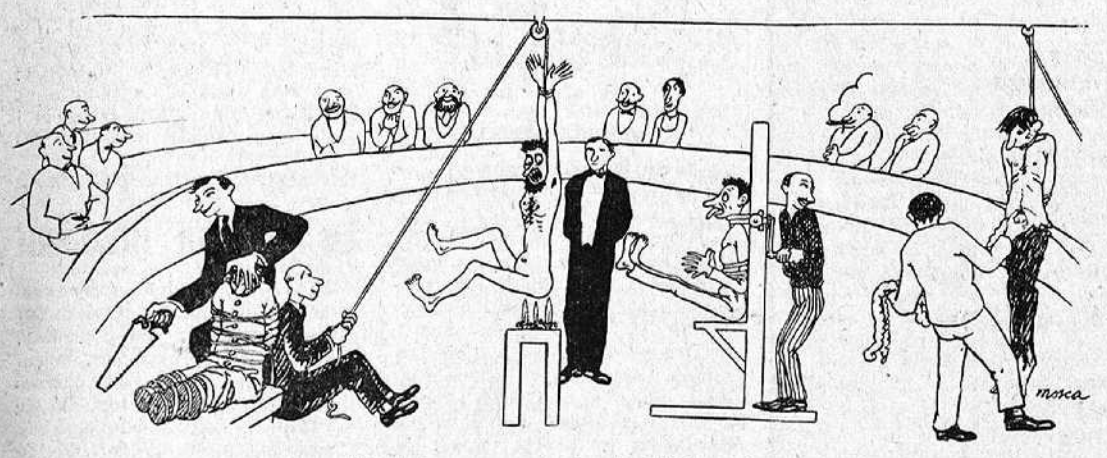
EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

La nostra parla, al Parlament, es defensa callant

Any I - Núm. 19 | Barcelona, 27 d'octubre de 1931 | Preu: 20 cèntims

Els grans espectacles de l'Olympia no s'han acabat aquí

Els futurs espectacles de l'Olympia

L'èxit creixent del campionat de ball a l'Olympia es caracteritza pel curiós fenòmen que a mesura que disminueix la concurrència a la pista augmenta en el públic. Aquesta curiosa circumstància féu que, trobant-se Barcelona en crisi de públic ens creiéssim arrossegats per l'atracció que exercien sobre els transeünts les portes obertes del gran teatre i, alleugerits per la mateixa força, de dues pessetes, ens trobéssim asseguts a primera fila que és una bona fila.

Ballaven a la pista cinc parelles, compostes de cinc homes i cinc dones i feia tres-centes hores que marcaven el pas. Preguntàrem al nostre veí i ens digué que ell feia dues-centes set hores que els contemplava (altre exemple d'heroisme desinteressat). Ens explicà com tots els ballarins en començar medien, almenys, deu centímetres més d'estatura.

—Es gasten per baix—precisà—; el pes que diuen que perden el perden pels peus.

En efecte; es notava en l'aire que respiràveu peus de ballarí dissolts.

Al cap de tres dies d'ésser-hi començàvem d'ésser també tècnics i vàrem distingir perfectament, a part de l'olor característic dels peus quan es gasten, la més enèrgica d'un cos gran en descomposició. Vàrem avisar un metge.

—Aquella parella — li diguérem — s'està descomponent!

—No crideu, que no ho sap! Al primer descans l'embalsamarem. Veieu aquells dos? Ja estan en el coma i aquells altres al punt i coma. Ara la gràcia seria poder obtenir-los tots a la vegada en el període agònic. Seria un èxit perquè aleshores podríem calcular exactament el handicap i obtenir l'arribada al final tots a l'hora.

—¿I quan hagi acabat aquest compromís?

—Oh! hi ha grans projectes! Com que — ja ho saben — s'ha suprimit la pena de mort, hem demanat l'extraterritorialitat de l'Olympia per presentar a la pista execucions per tots els procediments. La pista de l'Olympia serà cedida gratuitament com a terreny d'execució a tots els Estats que no l'hagin abolida i el públic podrà presenciar-les. D'aquesta manera s'incrementarà el turisme d'una manera tan fantàstica com productiva.

Tot seguit inaugurarem nous campionats de resistència: la vaga de la fam esperem que tindrà un èxit definitiu; el del campionat de contribuents serà rotund i el d'acaparament de càrrecs tindrà evidentment un *succés d'estime*. Quan ja no hi hagi cap campionat de pista per presentar en farem un de resistència en el públic. Ja hi ha espectadors entrenadíssims. En tenim que porten 425 hores sense ni tan sols el quart per hora de repòs. Per fer més dures les proves, a la pista hi haurà oradors tan acreditats com en Casimir Giralt, en Ferran de Sagarra, el Roc Boronat, en Puig i Ferreter, el Kiku Masferrer, el senyor Maspons i Anglasell. Com pot veure, l'elenc no pot pas ésser més escollit.

Molt bé, Campalans!

En mig de la hilaritat i l'entusiasme generals, el senyor Rafael Campalans va aprofitar l'ambient propici que es va crear en el sopar a en Massó Llorens per dir unes paraules molt dures contra l'agavellament de càrrecs, una de les novetats polítiques més especials que ens ha portat la República.

Pels que s'han estranyat que sigui precisament el senyor Campalans el que abordi aquest tema més aviat espinós, els hem de fer avinent, sortint al pas a totes les possibles insinuacions malicioses, que el senyor Campalans és autoritat com el qui més per dir el que vulgui contra els agavelladors de càrrecs.

El senyor Campalans, malgrat ésser un dels homes més visibles de la gairebé invisible Unió Socialista de Catalunya, la qual, segons ens ha demostrat irrefutablement *Justicia Social*, va obtenir 110.000 vots en les eleccions del 14 de juny (victòria tan esplendorosa, que no arriben a entelar-la els magres 3.000 vots d'en Barjau), malgrat això, el senyor Campalans, de la República ençà, *només* ha tingut els següents càrrecs: regidor, tinent d'alcalde, conseller de la Generalitat, diputat de la Generalitat i diputat a Corts.

Per tant, el nostre illustre amic se'ns presenta particularment documentat per tractar amb coneixement de causa de l'agavellament de càrrecs. Oi més, quan la seva habitual modèstia li ha aconsellat de no acceptar els càrrecs de Primat de les Indies, Governador del Banc d'Espanya, ambaixador al Perú i director de la Banda Municipal, que sabem, de bona tinta, que li havien estat oferts.

L'Institut d'Estudis Catalans a vista de Maura

Ens afiguràvem que el senyor Maura (don Miguel), en fet d'Instituts, només coneixia una mica els de primera ensenyança, els instituts armats i els «Instituts de Beauté»; però, amb gran astorament nostre, després de les seves darreres manifestacions, ens hem convençut que també coneixia — i de quina manera! — el d'Estudis Catalans, amb tots els secrets, àdhuc els més íntims, d'aquesta organització, aparentment tan senzilla, però en el fons tan complicada, i fins i tot, podríem dir tenebrosa.

Ja ens dol, ja, que el senyor Maura (don Miguel) hagi penetrat al cor d'aquests misteris del separatisme; ara, que som partidaris de prendre-ho amb laica resignació. «Déu nos en guard d'un ja està fet.» Ens estimem més, en comptes de plorar com a dones (abans del feminisme), d'aprofitar l'avinentesa, ara que ja està aixecada la punta del vel, per a publicar una informació extensa d'aquest Institut, que no és tal, sinó un catau de política clandestina; ara rai, que podem mostrar la veritat nua i crua sense caure en pecat d'espionatge.

L'excusa d'aquesta institució són els estudis d'erudició, principalment històrica i filològica; la realitat, però, és tota una altra. Per exemple: tothom fa temps que està convençut que Pompeu Fabra treballa amb totes les seves forces en pro del restabliment, depuració i fixació del català escrit i parlat; doncs, romansos! Don Pompeu, com el seu homònim romà, és un general temible, i totes les seves obres de filologia estan escrites amb clau, com una mena de xarades. Els iniciats, quan les llegeixen les desxifren i hi troben plans d'estat major, consells d'estratègia i tàctica i ordres de mobilització oculta: *Per tal que* i *per tal com*, vo-

(Segueix a la pàgina 2, columna 6ª)

ELS DRAMES DEL DINER

Història exemplar d'Eufemio Rodríguez, protector dels periodistes

No voldríem que passessin les festes de Nadal sense retre un sentit homenatge a l'home que ha estat des de l'any 1911, la Providència del periodisme barceloní, una providència modesta com una violeta, ruborosa com una rosella i pura com el bicarbonat de sosa.

Des de l'any 1911, i d'abans, de molt abans segurament, ja que el bé, quan està arrelat a l'ànima és que hi posà els primers arrels amb els primers xuclets a la mamella primera, primers arrels als que seguiren els segons i els tercers amb les mamelles successives formant, finalment, l'arbre mamífer esplendorós que estén la seva ombra protectora arreu on hi ha un estament per protegir, un home, una institució diríem, si volguéssim parlar amb propietat, però no hi parlarem perquè la propietat està ara en perill, un home al qual els periodistes barcelonins han d'estar-li tan agraïts que en aquest homenatge «han collaborat en la seva formació tots els que estimant-lo i admirant-lo, s'associaren a la iniciativa que volem qualificar d'afortunada, amb tot i ésser nostra, perquè creiem que la modèstia té un límit, salvat el qual es cau fàcilment en la hipocresia».

Hem traduït aquest paràgraf d'un llibre-homenatge que ve com l'anell al dit al cas; però no volem ésser uns vils imitadors i, si al senyor Ribera i Rovira s'ha dedicat un llibre, nosaltres no farem pas el mateix amb el nostre admirat mestre senyor Eufemio Rodríguez, i en dir Eufemio Rodríguez no volem pas aludir al doctor Eufemio Rodríguez, canonge cavernícola, sinó al senyor Eufemio Rodríguez, periodista lliure, de lliure diürn i nocturn, d'idees avançades i radicals i de sentiments tan oberts com les seves mans a tots els ideals positius i fiduciaris i és per això, que per immortalitzar el seu nom reproduïrem una senzilla escena, commovedora, de la vida exemplar d'aquest mecenas, al costat del qual el mecenas Jorba, tan famós, no és altra cosa que un senzill patafrit.

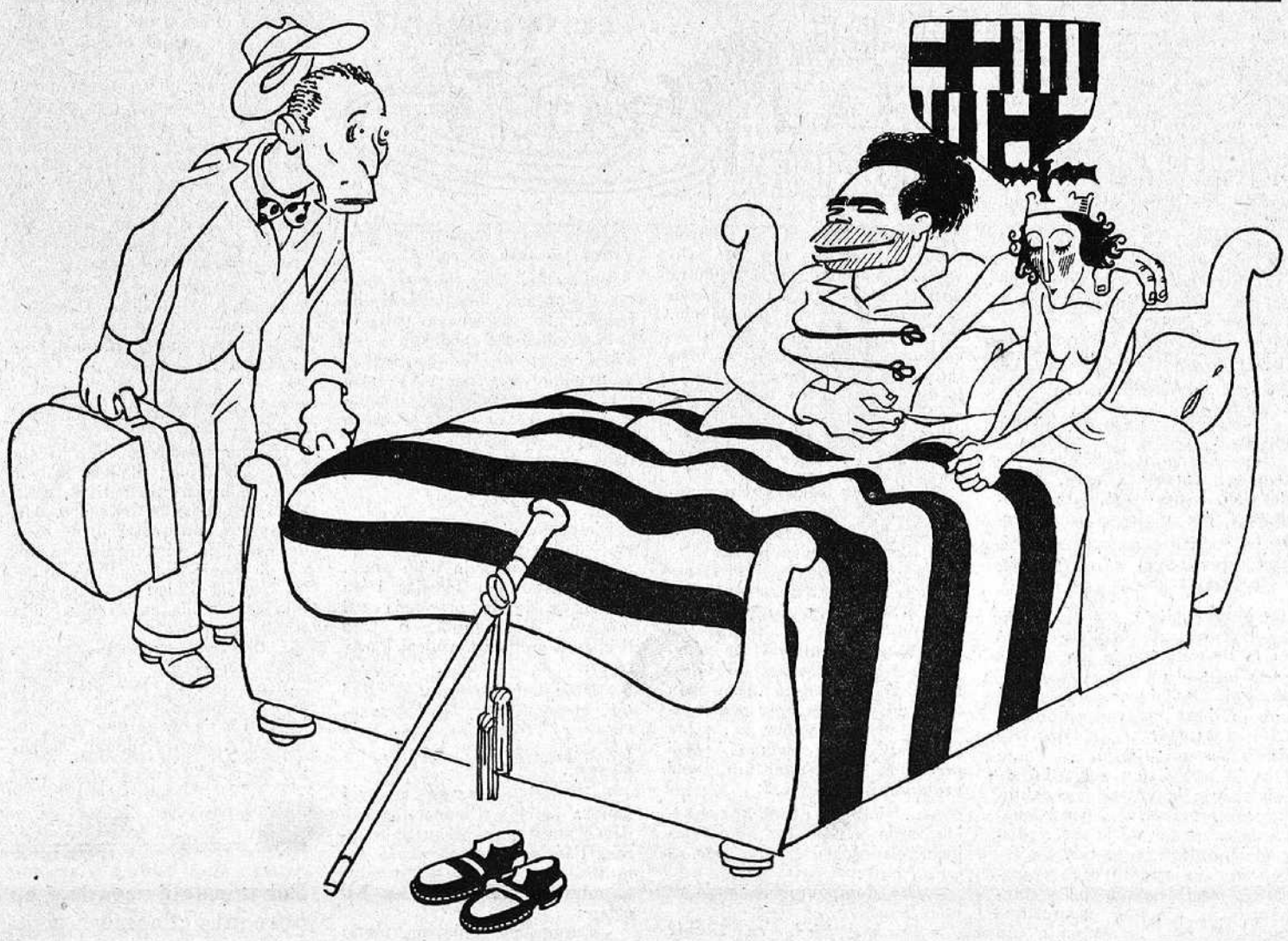
ACTE I

L'escena un dia de primavera, estiu, tardor o hivern de l'any 1911, *en el despatx de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X.*

El President de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X. —Ja tenim constituïda l'Associació de Veïns Afectats per la Via X i jo en sóc el President. L'Associació, com el seu nom indica, és de Veïns Afectats per la Via X. Però el que el nom no indica és que el que volen és que no s'obri la via X, i perquè no s'obri farem el que calgui. Què podríem fer?

El Vicepresident de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X. — Jo crec que perquè no es faci, el millor és que ningú en parli i com que si la Premsa no en parla és difícil que en parli ningú més perquè la gent només diu el que li diu el diari, el millor seria comprar la premsa i tot resolt. Jo, per la meva part, podria oferir un cunyat venturer que em sobra, que és periodista a estones perdudes, home conscient que sap el que es fa, i que podria servir d'intermediari.

El President de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X (imitant el doctor Aguadé). — Aprovat? Aprovat!

LES SORPRESES DEL VIATJAR

***La Pubilla.*— Què volies que fes, pobra de mí, si em tens tan abandonada!..**

amb el cor a la mà

ACTE II

Uns quants dies més tard. Un despatx particular posat amb tot luxe.

Don Eufemio Rodríguez. — Vet ací que em trobo amb un conflicte de consciència: M'han donat quatre-centes pessetes i m'han dit: Senyor Eufemio Rodríguez, ja farà el favor de repartir-les entre els periodistes que fan informació a l'Ajuntament perquè procurin que no es parli de fer la Via X i s'hi oposin si cal. Cada mes n'hi donarem unes quatre-centes sinó ben iguals molt semblants que vostè farà arribar al seu destí i vostè ens donarà un rebut «por trabajos realizados» i signat Eufemio Rodríguez. Però això és subornar els companys! Com els ho proposo? M'hi pensaré.

La vigília de Nadal

Don Eufemio Rodríguez (posant-se l'abric). — Ja hi ha coses que són ben difícils de resoldre! Encara no he trobat la manera de repartir les pessetes. Però s'acosta Nadal i aquests pobres xicots de periodistes l'han de passar bé; no faltava més. Me'n vaig a l'Associació de Veïns Afectats per la Via X i els demanaré cinc-centes pessetes per enviar-los cistells de torrons. Però, ¿com els les enviaré? Ja ens hi pensarem. Mare de Déu, quins mals de cap em donen aquests pobres periodistes! Si ho sabessin! Res, que hauré de fer un viatget per pensar-m'hi, ves.

ACTE III

Un altre dia del mateix any a la mateixa Associació.

Un Associat. — Com que sóc botiguer i vull inaugurar un establiment, ¿com podria fer-ho perquè la premsa en parlés?

El President. — Molt fàcil; nosaltres tenim per aquestes coses don Eufemio Rodríguez. Podem consultar-lo.

Al cap d'una hora

El mateix Associat. — Vull inaugurar un establiment: ¿com podria fer-ho, Don Eufemio Rodríguez, perquè la Premsa en parlés?

Don Eufemio Rodríguez. — Molt senzill; es conviden els periodistes i se'ls donen deu durets a cada un. Tots els diaris en parlaran.

L'Associació de Veïns Afectats per la Via X (a cor). — Oh, Don Eufemio, vostè és el nostre home!

Don Eufemio Rodríguez (a part). — Ja m'he tornat a embolicar! ¿Com m'ho faré per repartir els duros? M'hi hauré de pensar.

A l'inauguració de l'establiment

Don Eufemio Rodríguez (a part). — Ja m'hi he pensat; quan arribin els periodistes els aniré a saludar, els donaré la mà i, dissimuladament els deu durets. (*empallidint de sobte amb horror*) Déu meu! Ara m'he descuidat els diners a casa! Res, que hauré de donar-los la mà sense els diners. (*Ho fa.*)

L'amo de l'Establiment. — Quins bandarres aquests periodistes! No n'hi ha un pam de net!

Els periodistes' (els uns als altres). — Veus? És esplèndid aquest amo d'establiment! Quin xampany més bo i quins puros més bons i quines pastes més bones! I que amable que és aquest xicot d'Eufemio Rodríguez! A cada inauguració hi és i tot seguit et ve a saludar donant-te la mà. Com estima els companys tot i no treballar a cap diari!

ACTE IV

Al cap de quinze anys. Al despatx de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X

El President de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X. —Els afers van malament. No tenim pessetes i hem de reduir despeses. Potser podríem fer economies en les 400 pessetes dels periodistes (que ja són bandarres, ja!). Cridem Don Eufemio Rodríguez i parlem-n'hi.

Tots. — Cridem-lo.

(*El criden.*)

Don Eufemio Rodríguez (un cop cridat i consultat). — Evidentment. Precisament ara han canviat un periodista a l'Ajuntament i, com que no està enterat de res, podríem suprimir els deu durets que li toquen.

«TIRA PEIXET!»

Quan el senyor Arruga va prendre possessió de la companyia de tramvies, una de les seves primeres disposicions fou de suprimir una subvenció de

— Si és servit, la cèdula. Són vint-i-nou pessetes.

— Caram! l'any passat només va costar-me'n vint-i-tres.

— És que enguany les hem rebaixades.

— Ah! Moltes gràcies.

5.000 pessetes mensuals (hem dit cinc mil) que en Foronda regalava a cert diari de la ciutat que en temps de la guerra ja cobrava dels alemanys, i que sempre ha estat un pic decantat a fer el joc dels que manen, siguin els que siguin.

L'amo de la publicació està desolat per la pèrdua d'aquestes cinc mil pessetes *menstruals*, com ell ne diu.

El President. — Aprovat? Aprovat!

Don Eufemio Rodríguez (a part.. — Ara que hi penso; no m'havia recordat més de pensar en la manera de repartir aquelles 400 pessetes mensuals. Com m'ho faré ara per no repartir-ne només 350? Ja me'n donaran de feina aquests periodistes!

ACTE V

Epoca contemporània. Gran desori al despatx de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X.

El Socis. — S'ha descobert el marro! S'ha descobert el marro! I Don Eufemio Rodríguez no repartia les pessetes! Quins bandarres aquests periodistes! S'ha d'esbombar! S'ha d'esbombar!

El President. — Calma, senyors, calma i reflexionem. Potser seria millor cridar el nostre advocat. Cridem-lo? Cridem-lo.

L'Advocat de l'Associació de Veïns Afectats per la Via X.— ¿Però que ja saben el que van a fer? Els poden acusar de suborn!

Els Socis. — Horror! ¿Què cal fer, aleshores?

L'Advocat. — Fer desaparèixer tot seguit tots els rebuts i altres documents!

(*Mutis dels rebuts i altres documents. Aplaudiments.*)

En una terrassa de café

L'Advocat. — Ja està tot arranjat.

Don Eufemio Rodríguez. — Gràcies; moltes gràcies. Mare de Déu, aquests estimats periodistes; em mataran a disgustos!

En una terrassa d'un altre café, al cap d'una hora.

Un Periodista. — Vós, senyor President de l'Associació de la Premsa Diària hauríeu de prendre cartes en l'assumpte Eufemio Rodríguez. La nostra honorabilitat està compromesa.

El President de l'Associació de la Premsa Diària. — Teniu tota la raó i feu molt bé de reivindicar la vostra honorabilitat compromesa. Jo, per la meva part, em poso a la vostr disposició en tot i per tot. Ja sabeu que jo sempre estic disposat a sacrificar-me pels companys de premsa, encara que faci anys que no estigui a cap diari. El meu lloc privilegiat em facilita, precisament, les gestions amb uns i altres.

(*Gran ovació.*)

La cançó de l'Eufemio

«Quan jo n'era petitet
festejava i presumia.»
Entre els setze anys i els disset
vaig comprar-me un gran barret
i em donà a la poesia.

L'afecció va ser-me un mal
i anava curt de pessetes.
Noi, vés-te'n a Portugal,
que allí és terra de poetes,
que és la terra que a tu et cal.

Arma feble la del vers,
inútil, trista defensa!
Portugal em fou advers:
saben de ma fam immensa
Lisboa, Oporto i Valença.

Què faries, què faràs?
què et serà camí o eixida?
Ara que ja ets ganàs,
¿afrontaràs el fracàs
llançant-te a la mala vida?

I, ai, si mai us ho expliqués!
Les giragonses són tantes!
Però, vaig fé alguns diners,
i, ja ben peixat, després,
traduïa en Juli Dantas.

Un bon dia un meu amic
em va assabentar que en Pich
tenia a un punt un diari:
—Mira si vol publicar-hi
les grans llaunes que jo escric.

Justos! I d'aquell moment
una idea m'obsessiona,
fent-se'm del tot evident:
la de tornar a Barcelona
per tal d'enredar la gent.

Ben combinat el cinisme
amb el meu lusitanisme,
l'èxit no es farà esperar.
I aquí em teniu, doncs, oidà,
figura del periodisme.

Ara podeu lligar caps:
presidències, nom, intrigues...
Mensualment les botigues
em paguen vuitanta naps
creient-me Eufemi Rodríguez.

És l'afer de la Gran Via!
Mes, ai, que hi ha qui m'espia,
no tothom beu a galet.
«Quan jo n'era petitet
festejava i presumia.»

Madrid, 27. — No és sols en Companys el que diu que «dijous, al Parlament, va triomfar la tàctica del silenci». Tothom en parla, tot Madrid en va ple. És clar que les opinions divergeixen, però en el fons, la unanimitat és absoluta en apreciar la disciplina, la valentia, l'energia i la sang freda amb què els diputats catalans varen callar, durant la discussió de l'article 48.

El conegut tenor i parlamentari senyor Estelric, no va poder estar-se de fer-hi un comentari d'ordre musical:

—En el concert de les Constituents — va dir — els catalans hi fem els boca-tancats...

Aquest novíssim triomf de tàctica parlamentària ha trasbalsat tots els valors de l'oratòria. Abans, després d'un gran debat al Congrés, els comentaris solien tenir aquest to: ¡*Que bien ha estado Fulano*! ¡*Qué precisión, qué donosura, qué brillantez*! Etc., etc.

Ara, després de la memorable tarda parlamentària del dijous, els elogis es fan per aquest istil:

—*Ese Companys, callando es una fiera*!

—*Te has fijado en Lluhi? Qué mutismo más elocuente*!

—¿*Y Rahola*? ¡*Tiene unos silencios como para convencer al más reacio*!

—¿*Y esos Xiraus? qué condenada manera de callar*!

Val a dir, però, que els nostres diputats, han deixat de banda, per una sola vegada, la seva tradicional modèstia i no s'han estat de fer constar el gran esforç que per ells representava la tàctica del silenci.

—Ja ho veieu — ens deia un d'ells—. Ara resulta que és callant que la gent s'entenen...

* * *

L'escena, al *hall* del Palace. en Nicolau d'Olwer seu en un recó, en companyia d'un amic. Passa l'Emiliano Iglesias i en adonar-se de la presència del ministre d'Economia, li toca l'espatlla amb aire amical i protector.

—*Hola Luisito* — diu — ¿*Qué tal vamos? ¿Y la hermana, bien? ¿Y todos los tuyos, sin novedad, supongo? Vamos, me alegro...*

I l'Emiliano marxa, movent aquells braços d'home que sap nedar amb poca aigua. Aleshores, l'amic, sorprès per la familiaritat amb què ha tractat al ministre, pregunta a en Nicolau:

—Caram, no sabia que fóssiu tan amics amb l'Emiliano!

—No en som pas — diu en Nicolau, amb un aire molt natural—. Si no el conec de res...

A MONTSERRAT

Dissabte passat va celebrar-se el vernissatge de l'exposició, a Montserrat. Un autoòmnibus carregat d'artistes sortí de Barcelona cap a la serra del viro-

EL SUICIDA ANDALÚS

— Fa vuit dies que m'espero, i... res. A veure si m'hauré de morir de gana.

lai. Durant el viatge els artistes es donaren a escenes commovedores. En Serra feia pessigolles a l'Iu Pasqual. En Sisquella es dedicava a alegrar les tristes «pajarillas» d'en Domingo. En Sunyer bufava l'ull d'en Puig i Cadafalch per a treure-li la brossa que li va posar Primo de Rivera. I així, entre gentilesa i galania arribaren a casa la Moreneta, i l'acte començà. El pare abat tenia a la dreta el president de l'Esquerra, i a l'esquerra, el prohom de la dreta, senyor Puig i Cadafalch.

En un moment extra-oficial, en Ventura Gassol explicava als seus illustres oients les vicissituds que han passat els diputats catalans, aquests dies, al Congrés.

—Vostès, rai — rondinà en Puig i Cadafalch—, ara no és res. Abans ho havíem patit nosaltres.

—Més ho vaig patir jo—digué en Macià.

Entre la concurrència hi hagué un *certain froid*.

ELS TEMES ETERNS

Hem de consignar dos incidents durant el concurs de resistència de ball que es celebra ja fa no sabem quants milers d'hores a l'Olympia, que proven la popularitat creixent dels nostres amics Pociello i Xirau, respectivament Forradellas i Palau.

Un ciutadà, volent oferir una prima de tretze pessetes, i no tenint ganes, per modèstia, de donar el propi nom, va batejar el premi amb el del nostre líder Pociello Forradellas. (A propòsit, l'àpat d'homenatge tindrà lloc el dia 4 del mes vinent, si no plou, perquè la sala té goteres.)

I un altre, el prestigiós advocat Pou i Sabater, que és una mena de pou de ciència, amb dues galledes a disposició dels clients, ha concedit una prima de cinc pessetes al ballarí que executés un ball acrobàtic, llegint una conferència d'en Xirau-Palau (no va determinar *quin* dels Xiraus-Palaus).

No cal dir que foren molt ovacionats els acudits. Ovacions que nosaltres posem als peus dels nostres amics i quasi col·laboradors.

UN CAS COM UN CABAS

Hi ha persones amb mala sort. Un d'ells, el bon senyor Sert, fabricant de catifes, estores i altres peces delicades. Afigureu-vos que quatre dies abans de caure la monarquia, va tenir la pensada genial de regalar per al Palau de Pedralbes una esplèndida catifa que valia 25.000 pessetes.

En canvi, esperava, potser, una gran creu.

Ara, que no tan gran com aquesta que ara passa. Perquè ell tot és demanar que li tornin la catifa, però el doctor Aiguader li respon:

—Qui dóna i pren, va a l'infern.

Per una sola vegada, i en obsequi del comerç català, L'ALMANAC D'EL BE NEGRE admetrà anuncis.

L'I. d'E. C. ...

(ve de la primera pàg. col. 4)

len dir «cal preparar fusells»; ço, significa «metralladora». Tota aquella temporada que Fabra va dedicar-se a l'estudi del *que* i el *qui*, no era més que una conseqüència lògica del procés de Garraf, i coincidia amb els últims esforços per a derrocar el règim. *Que* i *qui* van donar molt de joc: tothom sabia què volien dir, tret d'en Farran i Mayoral, que estava fora de la conspiració i s'ho prenia de bona fe.

Don Jaume Bofill i Mates, un altre membre de l'Institut, es lliura a recerques sobre els gasos asfixiants sempre que no té rosari o no està enfeinat a posar «torcidos» a qualsevol dels articles que escriu per a «La Publi». Josep Carner escriu en vers els reglaments d'infanteria, artilleria, etc., de l'exèrcit separatista. Sabem de bona tinta que en Ferran Valls i Taberner tira castellà a l'olla tots els «dillunsos» i «dijoussos».

L'avi Ruyra, carregat d'anys com està, no podrà anar a les bales el dia (molt aviat) que esclati la guerra que prepara l'Institut d'Estudis Catalans; però s'ha ofert per a tenir cura del botiquí, amb tota condícia i amb una asèpsia immillorable.

La víctima innocent

El mai prou homenatjat senyor Ignasi Ribera-Rovira (a) «El Portuguès», ha presentat, amb caràcter irrevocable, la seva dimissió dels feixucs càrrecs de President de l'Associació de la Premsa de Barcelona i de President de la Federació de la Premsa Catalano-Balear.

A la vegada, en un moment de pessimisme, s'ha després de tots els honors i condecoracions que segueixen, a saber:

Cavaller de la legió d'honor, de França; Medalla del Treball, d'Espanya; Cavaller de l'Ordre de Santiago i Comendador de San Jaime de la Espada, de Portugal; Gran Oficial de l'Estrella i Gran Oficial de la Corona, de Rumania; Comendador de la Corona, d'Itàlia, i Oficial de l'Ordre de St. Saba, de Iugoeslàvia.

Membre de l'Acadèmia de Ciències de Portugal, Institut de Coimbra, Societat de Geografia de Lisboa, etc., etc., etc., i molts etcèteres.

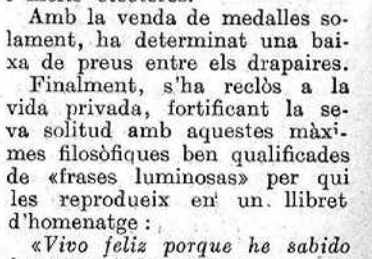
Amb la venda de medalles solament, ha determinat una baixa de preus entre els drapaires.

Finalment, s'ha reclòs a la vida privada, fortificant la seva solitud amb aquestes màximes filosòfiques ben qualificades de «frases luminosas» per qui les reprodueix en un llibret d'homenatge:

«*Vivo feliz porque he sabido hacerme independiente con mi solo esfuerzo. Nunca le he pedido a nadie ni empleo, ni dinero, ni favores, ni elogios; porque siempre es mejor darlos que recibirlos. Y más vale ser acreedor de muchos que deudor de uno.*»

Amb motiu d'aquests esdeveniments, El Be Negre es complau a posar-se al costat del senyor Ribera-Rovira contra les campanyes de certa banda de la premsa que no vetlla com cal per l'honor de la classe i es dóna a determinades insinuacions més malèvoles que si hom parlés clar.

A títol d'informació i amb totes les reserves (or) anotem que hi ha qui atribueix el determini del senyor Ribera-Rovira a discomptabilitats, volem dir disconformitats, amb un cert Eufemio Rodríguez.

COTITZACIONS

Pintures de Montserrat	10.000
RiberasRoviras, homenatjats i subvencionats) . .	0'0...1
Eufemios Rodríguez (subvencions clandestines per la Via C.) . .	400 pts, al mes
I. d'E. Catalans, separatistes .	No es cotitzen
Renè Clair	1.000.000

Ja ho veuen! La borsa, aquesta setmana ve marejada. No n'hi ha per menys; si les noves emissions de Riberas i Eufemios continuen, aviat haurà de tancar. Sort hem tingut que les «Pintures de Montserrat» han fet un bon paper.

La veritat i res més que la veritat, sobre la bomba de la Plaça del Rei

La circumstància d'haver esclatat la darrera bomba — darrera quan escrivim aquestes ratlles — a la Plaça del Rei i no a la de la República, treu tota significació dretista a l'atemptat i el fa aparèixer més aviat com una manifestació de protesta esquerrana, o extremesquerrana, contra la manca de to d'una revolució que s'acontenta d'imposar multes bo i desconeixent l'eficaç maquinària que ens deixà la tan cèlebre com tan poc imitada Revolució francesa.

Però és molt fàcil de dir això és això, i després no saber demostrar el contrari, i és per això que nosaltres, imparcials en tota ocasió hem consultat els millors detectius privats de Barcelona, que com tothom sap són els senyors Romal Romero i Badia. Aquest, per bé que especialitzat en matrimonis, per una vegada i a benefici dels lectors d'El Be Negre ha volgut canviar d'especialitat.

Hem anat a consultar-los separadament i un després de l'altre per evitar susceptibilitats. Tots tres estigueren d'acord en què es tractava d'una bomba i no pas d'un petard, com afirmava el vigilant del barri. Ara, en el que diferí llur opinió fou en la significació de l'atemptat i en les circumstàncies. Però més val que escoltem els interessats:

El que ens diu el Sr. Romal

—Com que sóc el detectiu més acreditat de Barcelona, és evident que la meva opinió serà la més autoritzada.

El fet que l'artefacte, perquè no hi ha dubte que es tractava d'un artefacte, gènere artefacte, espècie bomba i no pas espècie petard com diu el vigilant del barri, el fet que l'artefacte hagués esclatat sota un munt de sorra és ben significativa de les intencions multitudinàries del criminal autor. El terrorista el que volia era, gràcies a l'expansió en forma de perdigonada de la sorra, fer participar del seu terror el major nombre de clients.

—Però — objectàrem—, si a la Plaça del Rei no hi ha mai ningú!

—No hi fa res—ens contestà—; però observeu que era dels pocs llocs de Barcelona on a aquella hora es trobava un munt de sorra disponible. El terrorista ja tenia els perdigons; si la multitud no venia, la culpa, evidentment no era seva.

El senyor Romero

El senyor Romero és més explícit:

—Com que sóc el detectiu més acreditat de Barcelona — comença—, és evident que la meva opinió serà la més autoritzada.

El fet que la bomba, perquè evidentment es tractava d'una bomba, esclatés a l'indret més ple d'arqueologia prova d'una manera absoluta l'execució surrealista de l'atemptat. Salvador Dalí, us ho diré en dos mots, no pot ésser-hi aliè. Però si acceptem aquesta hipòtesi, no podem per menys de pensar que la bomba ha esclatat abans de l'hora. És sabut de tothom que esclatà davant mateix de l'indret on s'ha d'aixecar el palau Padellàs del carrer de Mercaders. La bomba estaria, doncs, destinada a destruir-lo tan bon punt acabés d'ésser construït. A menys—acabà dient—que els surrealistes, amb un refinament del qual són perfectament capaços no haguessin volgut destruir l'emplaçament on ha d'aixecar-se el palau.

El senyor Badia

No havíem acabat d'exposar-li el motiu de la nostra visita, que el senyor Badia es posà com una fera:

—Res de *lios*, entén? ¿O és que no ha llegit el meu anunci?—I ens ensenyà la porta.

Veient que no en podíem treure res i no volent defraudar els nostres lectors, als quals ja l'havíem anunciada, decidírem substituir aquesta consulta per una a un especialista en barris gòtics. Tot seguit se'ns acudí el nom del senyor Milà i Camps.

L'opinió del Sr. Milà i Camps

Quan ens va veure tingué una gran alegria. Com que feia tant de temps que ningú parlava d'ell es pensava que ja era mort.

Es posà tot seguit a la nostra disposició. Agafà els diaris que portaven la informació, els mirà en tots sentits i a contrallum i ens digué:

—Ja sospitava jo que la bomba no era gòtica. Si hagués estat gòtica hauria estat, naturalment, de les de forma pinya i tots els indicis fan suposar que era cilíndrica, amb tots els caràcters, doncs, de l'estil romà. Ho havia sospitat perquè precisament vaig tenir a les mans un fragment en el qual s'hi llegia la inscripció LUC, cosa que fa suposar que havia estat fabricada per Luci Licini Sura el fundador de les edicions «Arc de Barà». Es tracta, doncs, d'un cas d'explosió retardada, ja que el més probable és que la bomba anés destinada contra la invasió dels bàrbars i especialment contra Ataulf, puix es diu si Sura era un republicanot d'idees avançades. És per això que li ha estat molt bé que la bomba li hagi sortit retardada.

Com veu, acabà dient, jo no tinc res a veure amb l'afer i, per tant, declino tota responsabilitat.

NO FALTAVA MÉS!

A pesar a malgrat i a desgrat, tindrem temporada del Liceu

Com no podia fallar, tan bon punt l'Ajuntament i la Generalitat es decidiren a intervenir en la crisi del Liceu, foren designats els senyors Francesc i Brauli, Madrid i Solsona, respectivament, perquè fessin una «tournée» per Europa i, de passada, portessin les novetats líriques de la temporada. A última hora van afegir-s'hi el conegut crític musical d'«El Correo Catalán» i xiroi compositor Joan Burràs de Xirau-Palau, home capaç de quedar bé a qualsevol àpat, mal fos el festí de Baltasar, i també el conegut transformista polític senyor J. A. (ja, ja, ja!) Trabal, que el van trobar al plat de sopa de l'estació de Perpinyà, junt amb dues altres mosques.

La comissió, com totes les comissions del món, ha tornat en molt bon estat de salut i portant òperes noves i mai vistes: de manera que la vinent temporada, contra el que es creia, serà la millor que s'haurà vist, després de la inauguració del Liceu.

S'obrirà la temporada amb «Sansone e Dalila», de Saint-Säens de Barés (Fernando). Debutarà de Samsó el germà Ventura Gassol i l'acció es faran els possibles perquè esdevingui al Camp de Tarragona.

Vindrà després «Neró i Agripina». La *gripina* sol presentar-se totes les tardors i ja és coneguda del nostre públic; el Neró serà el mateix Angel Samblancat, amb cristians autèntics devorats a la vista del públic, pels lleons del parc.

En canvi, en honor dels elements clericals, sentirem «La Walkiria Eleison», de Wagner, arreglada per Mn. Musset.

Com a repertori wagnerià figuraran «El Pociello Fantasma», «Lohengrin», amb l'Esperit Sant de carn i ossos que farà de colom i el yatch d'en Roviralta, de cigne del primer acte, i de l'últim, un taxi a la moda d'en Vàchier: en comptes de rei, president de la República.

«Un Bulto in maschera», on faran de baixos els germans Puig i Bacardí.

La «Tosca», d'en Puccini i Cadafalchini, es veurà posada en escena amb tota esplendor: el Sant Pare serà el mateix de Roma, que ja havia de venir per l'exposició, atret per la promesa que li havia fet en Foronda, de donar-li «passi» de tots els tramvies. La part de «Scarpia» correrà a càrrec del general Martínez Anido, que en fa una creació. Martínez Anido serà la «scarpia»; el martell, en Milans del Bosch, perquè té el cap molt dur.

El nostre líder Pociello Forradelles, guiat pels seus bons sentiments, ha aconseguit fer entrar en el programa una companyia de «Vellets russos» que va trobar en un asil; aquests vellets, quan eren joves havien estat populars i acrobàtics.

La temporada acabarà amb els «Homenots», o sigui «Gli Hugonotti», traduït al barceloní. L'escena de la conjura serà d'un gran verisme: hi haurà autèntics elements reaccionaris, alfonsins i militars retirats del morro fort: podem assegurar que no hi faltaran els Alella, Sentmenat, Segur, Souilache, etcètera. A la sortida començarà la matança dels republicanots i descreguts. L'Empresa facilitarà revòlvers als de les llotges que ho desitgin per a tirar d'allí estant al públic.

No cal dir l'entusiasme que ens han produït els projectes dels senyors Madrid, Solsona, Burràs i Trabal: dintre de poc seran explicades al gros públic, mitjançant un àpat a la premsa, com cada any, a Can Martin. El senyor Burràs de Xirau-Palau té demanats sis coberts per a ell tot sol.

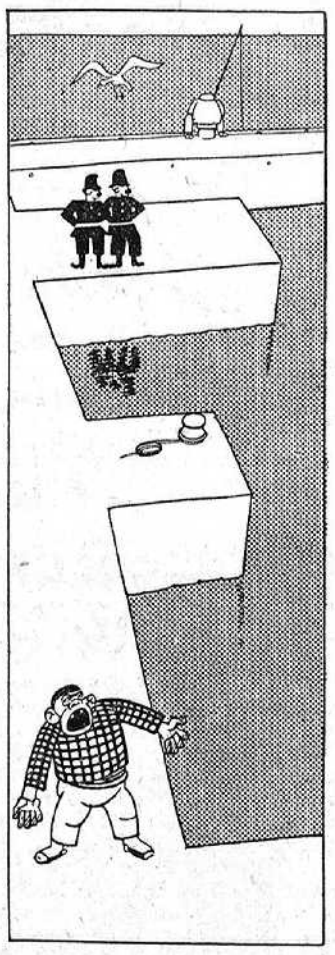
Derivacions de la vaga del Port

Davant els rumors alarmistes referents a la vaga del port i a la possibilitat que el conflicte s'estengués, el senyor Rovira i Virgili va cridar el personal de *La Nau*, a la qual encara no havia arribat l'atur, per fer-li avinent la incompatibilitat que hi havia entre el treball en el seu diari i els de càrrega i descàrrega al moll. El senyor Rovira i Virgili creu, d'aquesta manera, poder evitar que se li dificultin les operacions en el seu vaixell, mitjançant coaccions que, per altra banda, serien de ben poca eficàcia amb una tripulació com la seva, tan feta als temporals.

Una sorpresa

Ens ha causat molta sorpresa l'article de Ramon Rucabado de *Catalunya Social* a l'última setmana. Sembla mentida que un home com ell es declari partidari de l'expulsió dels jesuïtes.

«LA TEMPESTAT» DE LA C. N. T.

El puerlooo estááá sin barcos traaaanquiiiila está la maaaaar!

La racionalització d'una indústria

Passàvem per davant d'una església i ens cridà l'atenció un cartellet penjat a la porta. Ens apropàrem. Amb motiu de l'anunci que serà retirat el pressupost de culte, en el cartellet apareixien els darrers preus de la liquidació:

Confessar . . .	0'40
Combregar . .	0'75
Combregar i confessar . . .	1'00

Després de la sorpresa seguírem endavant. Més avall nova església i nou cartellet:

Confessar . . .	0'25
Combregar . .	0'50
Abonaments setmanals.	

Entràrem. A l'un costat un nou rètol:

Salón independiente para señoritas.

Damunt d'un confessionari deia:

Penitentes!
Grandes descuentos en las penas.
Plazos sin entrada para los pecadores al por mayor.

L'esperit, modern, americà, laic, s'havia apoderat de l'església. Les cadires eren encoixinades. Una calefacció suau feia l'ambient agradabilíssim.

A l'un costat del presbiteri, encara un altre cartell amb l'anunci dels cultes de la setmana:

Debut! Debut! Debut!
Gran función para el próximo domingo.
A las 10: *Solemnes oficios por tres afamados Prelados.*
Presentación. Lujo. Belleza.
Dirigirá la función el conocido «produceur» Sugrañes.
Missa ayudada por ocho preciosas «girls»
A las 11: *Panegírico por el conocido hombre público Doctor Pildain.*
Elocuencia. Voz. Dicción.
Director artístico: Adrián Gual de la Escuela Catalana de Arte Dramático.
A las 5 de la tarde:
Programa monstruo
El devoto barítono Marcos Redondo cantará con unción lo más selecto de su nuevo repertorio.
1.º *El Gori-Gori (Canción india).*
2.º *Los Goces de Santa Lucía (Letra de Garcés y música de Toldrà.)*
3.º *Romanza del Rey Fray Fernando de Nápoles de «La Favorita».*
4.º *El «Ruja». Romanza popular catalana.*
Coro de sacristanes, devotas y demás elementos de la Compañía.

No volguérem llegir més. Era indubtable que l'Església es posava a to. I era també indubtable que, si l'Església s'ho agafava així, els anticlericals no hi tenien res a fer.

Anàrem per sortir. Instintivament prenguérem aigua beneita: l'aigua era perfumada amb productes Coty autèntics.

A la porta, el senyor Rector, amb l'estola al braç, ens deturà.

—¿No l'han servit bé al senyor?

No ens poguérem estar d'expressar-li la nostra estranyesa.

—Què vol fer-hi! Són senyals del temps. La competència ens hi obliga. No es ven una indulgència plenària ni per misericòrdia. Hem de recórrer a tots els trucs de la propaganda. I encara, cregui-ho, la nostra església és la que està més ben servida. ¿No ha demanat una degustació de «mannà»? Tots els primers divendres hi ha degustació gratuita.

El cap ens voltava. Ens en anàrem cap al Parallel, segurs que allí ens farien passar el rosari.

— Chartreusse!
— Verda o groga?
— Laica!

El Foment del Treball demana a les Constituents el control patronal en les Associacions obreres

En pujar al tramvia de la línia Gràcia-Rambles, disposats, com sempre, a sacrificar-nos, ens quedàrem a la plataforma atapeïda de carn humana per veure si ens era possible d'apoderar-nos d'algun paperot productiu que fes les delícies de la nostra llar en general i de les nostres aficions detectivesques en particular.

Aviat tinguérem escollida la víctima. Un senyor vestit d'alpaca, amb quatre sotabarbes i tres sécs al clatell, preocupat amb la lectura dels articles estellricitzats de *La Veu*, se'ns posà tan a tret que hauria estat un pecat deixar-ho córrer.

La Providència, en forma d'aturada ràpida, ens ajudà quisap-lo i només ens calgué introduir la nostra blanca mà a l'infern (ruja!!!) de l'americana del que des d'aleshores ja era el nostre amic, per a aconseguir els nostres propòsits informatius.

Eren els vuit del vespre, i saltàrem a Provença. El tramvia seguí el seu monòton camí. Nosaltres — perquè des del moment que ens havem posat a escriure aquestes ratlles tenim més d'una personalitat — nosaltres, doncs, ens aturàrem sota un fanal, vora la temptativa troglodita del malaguanyat senyor Gaudí (don Antoni) ¡Ilusionats com unes tontes. El cor ens batia com al nostre estimat i respectat director senyor Fociello i Porradellas el dia que va sortir elegit diputat per Barcelona i per la República o com al «padre» Piera (escolapi), quan se li escapava el mico que tenia en propietat, per a major educació dels infants i adults.

Miràrem amunt. Miràrem avall. Després miràrem la cartera de l'ilustre, sí, (ho hem sabut després) ilustre, amic de *La Veu*, i nostre. No hi havia ni cinc. Una estampeta, la cèdula (que ja hem retornat) una targeta d'olor i un anunci de «crece-pelo». Ja anàvem a descaragolar un bonic renec de circumstàncies quan ens adonàrem de la nostra badada. Dintre un sobre blau adreçat a les Corts Constituents hi havia un paper escrit a màquina. El cor ens tornà a botre més fort que abans.

Deia, i en tot el redactat hom podia apreciar-hi la mà del senyor López-Picó:

BACES PARA LA NUEBA ORGANIÇAZION DE LAS HENTIDADES HOBRERAS

Primera: *El Fomento del Travajo Nacional tendrà el Control de las hassociaciones obreras que, como la C. N. T., la F. A. I. i D. E. S. F. A. I y otras tienen la egomania de las horganiçaziones proletarias.*

Segunda: *El interventor Patronal podrá*:

a) *Percibir un sueldo de mil pesetas semanales.*

b) *Regirar los libros de contabilidad.*

c) *Regirar las cajas de resistencia.*

Tercera: *Los interventores Patronales seran tantos como afiliados tenga cada hasociación hobrera.*

Quarta: *Si queda alguna peceta se repartirá a saber*:

a) *Tres quartas partes al interventor Patronal y una quarta parte distribuida asi*:

a bis) *Dos para mi y una para los fines benéficos de la U. G. T.*

A sota el document allò de A.A. L.L. R.R. P.P. DE S.M. i signat Bosch-Labrús.

No en volíem saber d'altra. Al cap d'un quart ja érem a casa el senyor Pestanya, el qual amb un escuradents s'hi posava Rimel. El senyor Pestanya ens rebé molt rebé, tot cordant-se l'americana.

—*Sí, algo de eso sabía*—ens digué—. *A ver ese papelucho. Sí. Eso es. De acuerdo. Puede usted decir a sus camaradas d'*El Be Negre *que nuestros representantes en las constituyentes se harán suyo el proyecto. Ahora es la de la concordia. Qué carai!*

I sense dir res més ens llançà escaleta avall.

Era tard i els budells ens roncaven per tal de comprometre'ns. Entràrem a un bar del carrer Nou. Telefonàrem a Sitges, a la residència de l'opulent comunista senyor Maurín. A l'altre cap de fil sentírem una veu comunista de tota la vida que deia:

—Digui-li que sí, Pepeta, que ho veig amb bon ull.

I més baix:

—Que no m'empipin, que tinc convidats a sopar el Pare Rupert de Manresa i el senyor Puig i Cadafalch.

I més lluny es sentia una cançó argentina.

Cap allà el mes de desembre pensem fer sortir

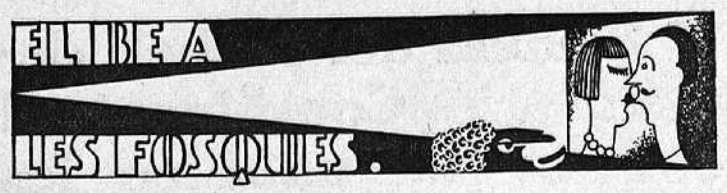
L'ALMANAC D'EL BE NEGRE

Si ens prometen de no tornar-ho a dir, els farem avinent que serà el millor ALMANAC que ha publicat mai EL BE NEGRE.

Figurin-se que, entre altres coses, hi haurà...

Però no; ja els ho direm més tard.

En farem pagar pocs cèntims, però valdrà molta moneda.

Han començat les sessions especials de *Cinaes*. L'especialitat d'aquestes sessions consisteix, en primer terme, a donar a preus cars un espectacle que vuit dies després passarà en un altre cinema a preus normals.

Sentat això, passem endavant.

* * *

Artem és un film rus. Molt rus. Massa rus.

La majoria d'actors porten barba. En acabar el film, el públic també en porta.

* * *

Le million!

Agafeu-vos fort. És el millor film còmic que ha produït el cinema sonor. Ple de troballes, d'enginy, de bon gust. Cinema cent per cent. René Clair, el seu genial autor, trenca amb tots els motllos. A cada escena, una sorpresa. A cada pas, inventa noves coses. L'espectador assisteix, meravellat, al naixement de tot un món de possibilitats per al sonor.

Le million! No és un film Paramount.

* * *

Novíssim sistema per saber si una persona és irremeiablement ase: que us confessi que no li agrada *Le million*.

* * *

Els aficionats comunistes barcelonins acostumen anar a les *Sessions Cinaes* disposats a aplaudir, sigui com sigui, els films russos. Diu que això és propaganda comunista.

Està bé. I estaria encara millor, si no fos que aquesta diguem-ne propaganda la presenta una empresa burgesa i la paga un públic burgès.

Però si els comunistes locals pretenen guanyar addictes a base de films com *Artem*, ens sembla que s'equivoquen. Després d'haver vist *Artem* tempta molt més fer-se soci del P. O. R. C. que no pas del B. O. C.

* * *

Han tirat una bomba a la Plaça del Rei.

Han intentat assaltar el Banc de Biscaia.

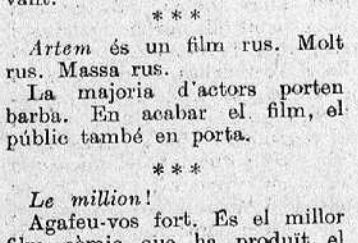
En canvi, al Coliseum, que feien les *Luces de Buenos Aires*, res, allò que es diu res...

* * *

La Maria Ladron (agafeula!) de Guevara, ha abandonat la pantalla del Tívoli per cedir el pas a la Greta Garbo.

El senyor Rivelles, al seu torn, ha cedit el pas a Lewis Stone.

Això vol dir, ni més ni menys, que al Tívoli tornen a fer cinema.

Si a Montserrat tot plora, a Can Parés tot riu, d'ençà que els seus fillols han guanyat el concurs de «Montserrat vist pels pintors catalans i algun que altre valencià».

En conèixer la llista dels premiats ens posàrem, tot seguit, a la feina. La nostra feina — ja la sabeu — és i serà, la d'informar, formalment, verídicament i ràpidament els nostres lectors i els que no són nostres, perquè ja sabem que som setmanalment llegits ultra a les catacumbes de la F. A. I., als salons reservats de Cal Bisbe, al despatx d'en Marianus Pich i Pon... (pon!... ja va!) i altres societats secretes.

«Apa! sortiu a interviuar», ens digué a la manera americana, el nostre director.

Al Cafè de La Rambla trobàrem el primer premiat: Francesc Domingo.

—I bé, Domingo, ¿què en fareu de les 10.000 pessetes?

—Jo?... no ho sé... qui sap?... Sóc tan trist, tan trist!...

—Doncs, torneu a París a alegrar-vos...

—No a París no hi torno.

—I per què?

—Sóc tan trist, tan trist!...

Al pla de l'Os trobàrem en Sisquella amb un paquet sota el braç.

—Què porteu Sisquella?

—Les últimes novetats de la discoteca. Mireu aquesta col·lecció: «2.000 anys de Música»: Des del cant Gregorià a *Don Juan Tenorio*.

—Ja escantelleu el premi?

—Això, encara no és res. D'aquí endavant penso viure dintre una gramola.

—¿Què us ha semblat el veredicte?

—Home!... que ha estat un veredicte filantròpic.

Així com per trobar el ciutadà Aiguader s'ha d'anar a qualsevol estació de ferrocarril, per trobar l'Iu Pasqual és precís arribar-se fins Olot. Però, això d'Olot és tan passat de moda!...

En Joan Serra, des que fa bondat, és molt difícil de pescar-lo.

—Som del Be — diguérem, un cop pescat.

—I bé, Be. Ja em penso per què veniu.

—Doncs, digui, digui... Quin triomf, eh?

—Sí, mai és tard quan... però la nostra generació no ha fet l'Exposició.

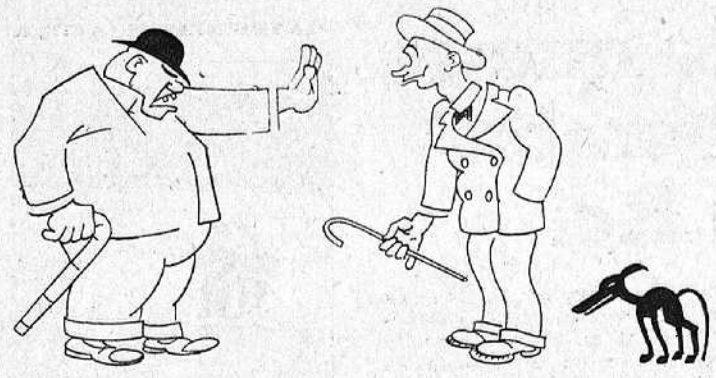
—Per això mateix; ara és la vostra hora.

—Sí, sí, després de fer-nos molts tips de mal cafè amb mala llet.

EL FUTUR GOVERNADOR CIVIL

Durant aquests darrers dies ha corregut el rumor de la dimissió del Governador civil senyor Anguera de Sojo i de la seva substitució pel tinent d'Alcalde senyor Ventós. Ignoràvem que el senyor Ventós anés a ésser nomenat president de l'Audiència, càrrec en virtut del qual el senyor Anguera de Sojo ocupa el de governador interí, i celebrem aquesta nova aportació de l'Esquerra al Govern de Catalunya. Tenim entès que la notícia, que ens guardarem prou de considerar mancada de fonament i els nostres lectors tampoc, té el seu en el fet d'haver estat vistos junts prenent cafè el senyor Ventós i el Paco Madrid. Davant d'un fet d'aquesta categoria és impossible dubtar un moment més i no apressar-se a felicitar i posar-se a la disposició del nou President de l'Audiència i, per tant, governador civil interí de Barcelona, el tinent d'Alcalde president de la Comissió d'Eixampla, senyor Ventós.

Els nostres corresponsals administratius, faran bé de preparar aviat les comandes per l'ALMANAC d'EL BE NEGRE.

—No entenc com en Josep Pla aguanta tant de temps escrivint a "La Veu".

—Uf!, i el que hi escriurà, encara!.. No ho saps que és un Pla quinquenal?

LA CLERECIA NO DORM

La tenebrosa conspiració de Marsella

Otra vez los del Be Negre, *carajo! Ya va la tercera; son ustedes algo pesados, amigos*!

Amb aquestes paraules tan amables ens va rebre l'ex-Arquebisbe Segura; l'escena tenia lloc a la sala d'una fonda bastant passable de Marsella.

El Cardenal anava de paisà: vestit marró de quadros; botins clars i sabates rosses. Duia cadena de rellotge i un penjoll molt vistent amb la xifra d'Alfons XIII i una agulla de corbata — una corbata virolada com deu mil cotorres — en forma de granada explosiva d'or. L'escuradents i el cigar, installats a banda i banda de la boca, com els ullals d'un porc senglar — *senglar* o eclesiàstic — li completaven la fesomia feresga, en joc amb l'elegància rupestre dels abillaments i la brillantor d'uns ulls encavorcats de trabucaire.

—*Ya me están encocorando*— prosseguí malhumorat.

Però el Be és una bestiola tossuda: nosaltres estàvem decidits a celebrar l'interviu fos com fos, mal sigués a bufetades i puntades de peu. Així és que férem com si res i preguntàrem, amb tota calma:

—*¿Qué impresión le ha causado la carta del Papa, comparándole con San Gregorio Nacianzeno?*

—*¿Qué impresión le produciría* — va respondre'ns — *que le dieran a usted una patada en los alrededores de salva sea la parte?*

La cosa no anava pas per bon camí; però, paciència! què no es fa per guanyar-se la vida! Vam tocar un altre punt.

—*Vaya, que va a divertirse mucho su E. Ilma. con lo que podrá conspirar estos días*!

El cardenal va alçar-se; abans escoltà per totes les parts, a veure si hi havia algú que ens espiés: acabat es dirigí a nosaltres i ens agafà amb força per les espatlles. No les teníem totes.

I, llavors, cridant-nos a cau d'orella, com qui parla amb en Rovira i Virgili, ens féu:

—*Sígame*!

El seguírem com hipnotitzats, per un llarg corredor. Al capdavall s'obria una porta. La porta estava tancada amb clau; això vol dir que es podia filustrar pel pany; que és el que férem obligats per la grapa d'en Segura.

—*Qué vé usted*? — ens digué amb veu sorda (i cega perquè érem a les fosques).

Davant dels nostres ulls (un sol ull) hi havia un impressionant espectacle. Imagineu-vos una sala immensa i tot de jesuïtes en mànigues de camisa, però amb el bonet posat, fent l'instrucció militar, a les ordres d'uns sergents vestits de capellà amb boina. Un retrat d'Alfons XIII penjava a la paret, en un lloc d'honor.

En un recó, novicis i hermanos, amb escopetes d'aire comprimit tiraven contra una rodella amb els colors republicans. A mitja sala hi havia agenollat, un «padre».

—*Quien es aquel que está de rodillas*?

—*Es uno que ha dicho dos palabras en catalán*.

Ens en tornàrem i altre cop al saló de visita, el cardenal, més tranquil, ens digué:

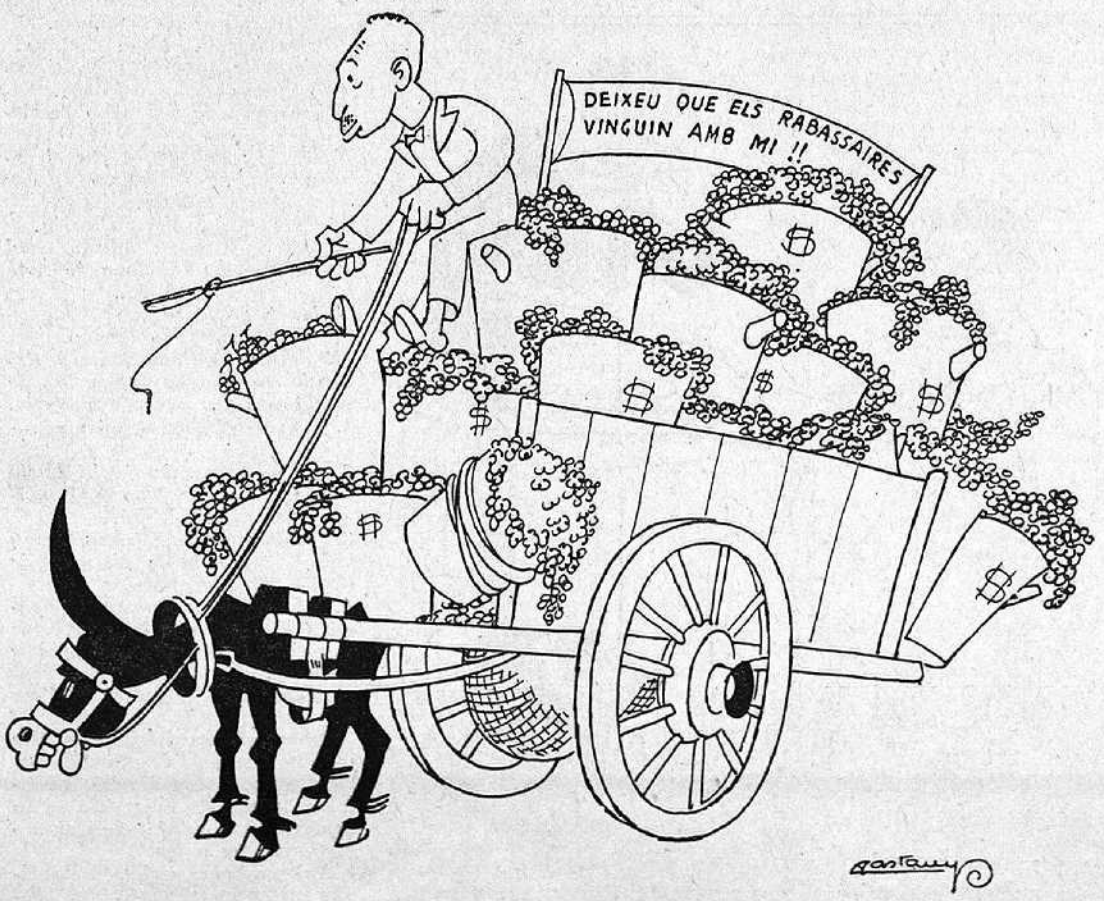
—*Como usted puede ver, nosotros no somos de aquellos que anteponen la devoción a la obligación. Diga a sus mamarrachos de amigotes republicanos que pronto va a llegar la nuestra y que los asaremos a todos cantando el «Te deum» y el «Ruja». Y entonces se verá si yo me parezco o bien no me parezco a ese San Gregorio Nacianzeno. Amos hombre*.

Quan érem al carrer, ens vam topar amb dos nois barcelonins, grossos i de casa bona, que anaven amb sengles damiselles disfressades de novici de jesuïta. Eren els Alella.

Una obra magistral

El comte de Güell està aquests dies atrafegadíssim acabant un llibre que ha de causar sensació. Es titula «La meva gestió a l'Alcaldia», i és escrit tot ell amb accent anglès. El capítol més interessant es refereix als diversos usos del bidet considerat com a article de toilette i com a instrument de govern.

QUI PARLA DE CRISI?

Això del raïm és una vinya!

Teatre Barcelona i d'"El Be Negre"

TIERRA DEL FUEGO, obra en tres actes de Bartomeu Soler.

ACTE PRIMER

Johnson (*amb accent anglès*). —Bebamos un whisky, Hilda?

Hilda (*sense accent*). — ...

Petter (*amb accent també anglès*. — Bebamos un whisky.

ACTE SEGON

Johnson. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

Petter. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

Hilda. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

El viejo Suárez. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

Johnson. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

Petter. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

Hilda. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

El viejo Suárez. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

(*Cau lentament el teló*)

ACTE TERCER

(*S'aixeca lentament el teló*)

Johnson. — (*altra vegada amb accent anglès*). Han pasado seis meses y Hilda no vuelve. Estoy muy triste.

Peter (*id.*). — Estamos muy tristes.

Hilda (*entrant*). — Ya estoy aquí.

Johnson. — Márchate.

Hilda. — No.

Johnson. — Márchate!

Hilda. — No!

Johnson. — Márchate!

Hilda. — No!

Johnson. — Pues quédate.

Hilda. — Sí.

Petter. — Estamos muy tristes.

L'autor. — La Tierra del fuego!... Frío, viento, whisky...

(*Teló pausat*)

Teatre Goya i d'"El Be Negre"

UN DIA DE OCTUBRE, comèdia en tres actes de Georg Kaiser.

ACTE PRIMER

L'oncle. — ¿Qui és el pare de la criatura?

La neboda (*amb els ulls baixos*). — El capità.

L'oncle. — És veritat, capità?

El capità. — No és veritat.

ACTE SEGON

El carnisser. — Perdonin: el pare de la criatura sóc jo.

L'oncle. — És veritat, noia?

La neboda (*amb els ulls baixos*). — No. El pare de la criatura és el capità.

L'oncle. — És veritat?

El capità. — Sí: és veritat.

ACTE TERCER

El carnisser. — El pare de la criatura, sóc jo!

El capità. — No senyor, que sóc jo!

L'oncle. — A mi, el cap em roda.

El públic. — A mi també.

L'autor. — Perdonin... El pare de la criatura sóc jo.

Tothom. — Ah!!!

La criatura. — No se'l creguin. El meu pare és el president del Centre Aragonès.

L'autor de *Un dia d'octubre* és l'alemany Georg Kaiser.

Quan en Bernat i Duran ho va saber, el seu vell cor de francòfil li va fer un salt.

El nostre home es pensava que aquest Kaiser era l'ex-emperador d'Alemanya.

—No seria el primer cas — féu l'erudit crític—. Com vostès saben, Frederic el Gran escrivia sarsueles...

* * *

En l'obra *Tierra del Fuego*, de Bartomeu Soler, en Martori hi fa el paper d'un *gringo* que parla el castellà amb accent anglès. I en Martori, que quan es tracta de no parlar bé el castellà no repara en despeses, va treure el seu millor accent català.

—Gràcies a Déu! — deia en un entreacte — És la primera vegada que he pogut parlar el castellà tranquil!

* * *

Han estat vistos dos espectadors que no entraven de franc al Poliorama.

Sembla que es tracta dels mateixos individus que la setmana passada han *omplert* gairebé tots els teatres.

Totes les sospites són permeses.

* * *

Els estiuejants de Tiana que varen muntar allà dalt la revista *Tiana's songs*, ara la presentaran al Teatre Barcelona.

La recaptació es destinarà a beneficència.

Els espectadors estan obligats a anar d'etiqueta.

Malgrat això, és possible que *Tiana's Songs* tingui un èxit autèntic. S'ho mereix.

No us ho deixeu perdre. Per traspàs del negoci venem indulgències a preus ruïnosos. Plaça de Santa Maria, núm. 1, Església. Visiteu-nos abans de comprar-ne.

* * *

Magnífica «Star», d'Eibar, procedent d'una parròquia basco-navarresa. Regulada, amb cartutxeria i una grossa d'estampes del Sagrat Cor, Mosques, 3, 5.nt, 3.a.

* * *

Ha tornat del seu viatge (en avió, naturalment) per tot Espanya, el conegut *as* de l'aviació teològica, Ilm. Arquebisbe de Tarragona Vidal i Barraquer. Si no fos per les averies que ha sofert prop de Vitòria, hauria guanyat el campionat de la volta a Espanya en aeroplà.

* * *

A conseqüència de la separació de l'Església i l'Estat s'han donat ordres que tots els sacerdots que vulguin servir-se dels urinaris públics, ho hagin de fer precisament a la banda dels «Homes»; les faldilles no els autoritzen per passar a la de «Dames», com es venia fent per una interpretació abusiva del concordat.

* * *

Diu que diuen que la càtedra de Dret Canònic, des del gener, correrà a càrrec d'un competent coronel d'artilleria; perquè d'ara endavant l'Estat només vol reconèixer els *canons* laics, i aquests, ningú els coneix com els artillers de mar i de terra.

* * *

Entre les persones que celebren el seu Sant el dia de Tots Sants, hi ha els nostres amics don Casimir Giralt i don Rafael Campalans, així com molts d'altres que sentim no recordar.

* * *

¿Quiere usted ser católico en ocho días? El trobaran al quiosc de la Rambla. Manual pràctic per assolir un gran nivell de pietat amb poca feina i pocs cèntims. Recomanat pel *Matí*, *El Correo*, *La Traca* i altres de la bona premsa.

Una vez y no más, como Santó Tomás. Por el venerable Ataulfo Sangroniz Dominico, i *Guia nocturna del pecador*. De venda a Can Subirana, Portaferrisa, etc. Són els llibres devots de moda.

Correspondència

Allavà. — Com a biògraf d'en Roc Boronat, sou excellent.

Climent. — Està bé. Llàstima que sigui massa llarg i una mica fora d'actualitat!

Pilar. — La culpa és teva.

Recau. — En Pociello no complirà els vuitanta anys fins allà el 1976.

Un requetè. — Ai, ai, ai!, quina por!...

Maria C. — Els poetes de la casa s'enfadarien.

J. J. G. — No: el que hi havia festejat era en López Picó.

A. P. Ladiv. — Els versos sobrerrealistes, encara que copiosos, estan bé. Però temem que el gros públic no ho entendria igual. Les anècdotes s'aprofitaran.

Jaumista honrat. — Si vós ho dieu...

Nagsa : Casanova, 212 - 214 : Barcelona